

Oversigt over igangværende kriminologisk forskning i Danmark

Ved docent, dr. jur. KARL O. CHRISTIANSEN.

Nedenstående oversigt er en fortsættelse af den tidligere offentliggjorte oversigt over kriminologisk forskning i de nordiske lande (NTfK 1958, pp, 51 ff.). Tilsvarende oversigter fra de øvrige nordiske lande vil fremkomme senere.

Nummereringen er den samme som i oversigten fra 1958. Nye forskningsprojekter er nummereret i fortsættelse af den oprindelige nummerering.

Kriminologisk institut ved Århus universitet.

1. Universitetslektor *Erik Christensen*, „Møgelkær-undersøgelsen“. Fortsætter.
2. Universitetslektor *Erik Christensen*, „Nygade-undersøgelsen“. Fortsætter. Ventes afsluttet i løbet af efteråret 1960.
3. Professor *Alvar Nelson*, „Fængsling“. Ventes publiceret i løbet af kort tid.

Århus universitets psykiatriske institut.

1. Professor *Erik Strömgren*, universitetslektor *Erik Christensen* et al., „En extensiv undersøgelse af den psykiatriske morbiditet i Århus amt + Samsø (ca. 225.000 personer)“. (*Nyt projekt*).

Fra 1. 1. 1958 indsamledes oplysninger om alle i dette landområde bosiddende personer, der har fået stillet psykiatriske diagnoser af lægelige institutioner. Det er hensigten at sammenligne denne populations sammensætning med hensyn til alder, køn, erhverv, bopæl etc. med totalbefolkningen for at kortlægge korrelationen mellem social klasse og psykiatrisk sygelighed. Som et led i denne undersøgelse vil man, via registraturattester, undersøge kriminaliteten hos probanderne i det psykiatriske materiale. Indsamlingen af grundmateriale for 1958 er i det væsentlige afsluttet. Undersøgelse af kriminaliteten i et pilot-study er påbegyndt.

Fortsætter.

2. Overlæge *Kaj Arentsen*, „437 alkohollidende, behandlet ambulant 1952 til 1956, efterundersøgt pr. 1. 1. 1958“. (*Nyt projekt*).

Der er indsamlet talrige data om patienternes sociale, alkoholmæssige og psykiske tilstand. Denne undersøgelse omfatter bl. a.

94 personer, hvis behandling har været særvilkår i betinget dom, prøveløsladelse, etc.

Arbejdet er fuldført og publiceret under titlen „Alkoholister og deres behandling“, Fra klinikken for alkohollidende i Århus, Århus universitets psykiatriske institut, Risskov, maj 1960. Bogen kan af hensyn til sygehistorierne kun købes hos forfatteren og hos professor, dr. med. Erik Strömngren.

Publikationen omfatter ikke patientgruppens kriminalitet, som man vil gøre rede for i et senere arbejde.

Direktoratet for fængselsvæsenet.

1. Fuldmægtig *Preben Wolf*, cand. jur. *Erik Høgh* og cand. jur. *Jan Kaarsen*, „Kriminalitetsfrekvensen“.

To artikler er fremkommet, i NTfK 1958, Kriminalitetshyppigheden i Danmark, pp. 113 ff., og i Sociologiske Meddelelser, 4. serie, 1958, pp. 65—82, Kriminalitetsfrekvens og social klasse, Danmark 1954.

Hulkortbearbejdelse og tabulering er nu afsluttet for så vidt angår marginal- og hovedtabeller.

Det forventes, at den dyberegående analyse kan afsluttes i løbet af 1960.

2. Fuldmægtig *Preben Wolf*, „Prædiktionsundersøgelse“.

Gennemgangen af domsakterne er nu afsluttet.

Tabulering vidt fremskredet i det store summariske udgangsmateriale. Enkelte specialanalyser foretaget, hvoraf een vedrørende definitionen af forbryderbegyndere har været forelagt på et seminar i marts 1959 på Kriminalistisk Institut og er fremkommet som artikel i NTfK 1959, pp. 118 ff.

En analyse af recidivet efter betinget dom har været forelagt på et seminar i marts 1960 på Sociologisk Institut.

3. Fuldmægtig *Preben Wolf* og vicefængselsinspektør *Ejner Nielsen*, „Undvigelsestest“.

Testningen af ca. 300 personer er nu afsluttet, hvorefter bearbejdelsen vil blive påbegyndt i løbet af 1960.

4. Kriminalpsykolog *Karen Berntsen* og docent *Karl O. Christiansen*, „Efterundersøgelse af arresthusfanger“. (*Nyt projekt*).

Undersøgelsen gennemføres i samarbejde med Kriminalistisk Institut.

Materiale: 126 arresthusfanger, der i 1952—53 under straffafsoning blev undersøgt og underkastet en forholdsvis intensiv behandling, samt en kontrolgruppe bestående af 126 ikke-behand-

lede arresthusfanger, tilfældigt udvalgt indenfor samme periode (jfr. Karen Berntsen og Karl O. Christiansen: „Mandlige arresthusfanger i Københavns fængsler“).

Formålet med efterundersøgelsen er at belyse resocialiserings forløb indenfor den intensivt behandlede fangegruppe og kontrolgruppen.

Bearbejdelse: Efterundersøgelsen bygger for begge gruppers vedkommende på oplysninger fra politiets rigsregistratur, strafferegistrene, straffeakter, folkeregistrene, socialkontorerne, skatte-departementet og Dansk Forsorgsselskab. Hertil kommer for hovedgruppens vedkommende interviews med de pågældende.

Undersøgelsen gennemføres med assistance af de medarbejdere, der deltog i undersøgelsen i 1952/53, og efterundersøgelsens tilrettelæggelse og forløb vil blive gennemdrøftet i et udvalg bestående af repræsentanter for direktoratet for fængselsvæsenet, Københavns fængsler, anklagemyndigheden, den psykiatriske sagkundskab og Kriminalistisk institut.

Pr. 1. april 1960 har man gennemført interviews med 66 af de 126 personer. 9 er afgået ved døden. I 16 tilfælde har man opgivet at få personlig kontakt, idet de pågældende enten er bosiddende i udlandet, sejlet i udenrigsfart eller ikke har reageret på gentagne henvendelser. Af de resterende 35 personer er en del bosiddende i provinsen, nogle uden fast bopæl, og nogle vil antagelig ikke reagere på en henvendelse, således at man kun kan forvente at komme i forbindelse med en del af dem.

5. Vicefængselsinspektør *Grethe Vedel-Petersen*, „Kvindelige statsfængselsfanger“. (*Nyt projekt*).

Materiale: Kvindelige lovovertrædere med tidsbestemt straf, hensiddende i statsfængslet ved Horscerød i tidsrummet 1.1.58 til 1.1.59.

Bearbejdelse: Følgende oplysninger registreres: alder ved første lovovertrædelse, alder ved sidste dom, levnedsløbstype, dominans-type, indsættelseskriminalitet og andre kriminografiske faktorer i forbindelse med den kriminelle løbebane, erhverv, ægteskabelig stilling, legemlig tilstand, spiritusmisbrug, narkotika. Undersøgelsen vil — evt. i form af cases — blive fulgt op med en psykologisk og psykiatrisk vurdering af personligheden.

Der er planlagt en tilsvarende undersøgelse af en gruppe kvindelige forvarede (med tidsubestemt straf).

På det 9. internationale kriminologiske kursus i oktober 1959 blev der forelagt et duplikeret materiale: „A Criminographic Description of a Group of Female Offenders“.

Undersøgelsen fortsætter.

6. Vicefængselsinspektør *Bent Paludan Müller*, „En undersøgelse af arbejds husets klientel“. (*Nyt projekt*).

Materiale: Ca. 700 personer der hensat i arbejds hus den 1. juli 1946, 1950 og 1956. Datoen og årstallene er valgt med henblik på at belyse betydningen af et effektivt forsorgsarbejde for denne fangekategori. Forsorgsarbejdet ved arbejds huset intensiveredes ganske betydeligt i 1951, men tilsynstiden var indtil 17. maj 1956 kun et år. Ved straffelovsændringen af 17. maj 1956 blev tilsynstiden forlænget til i almindelighed at være på 2 år.

Bearbejdelse: Gruppernes sociale og kriminelle baggrund før indsættelsen i arbejds hus, deres forhold under opholdet i arbejds huset, deres behandling og tilpasning søges klarlagt, og derefter søges de fulgt op i en femårig periode efter løsladelsen. Undersøgelsen baseres fortrinsvis på de i arbejds huset beroende oplysninger om de enkelte, samt akterne.

7. Fængselsafdelingen ved Nr. Snede, „Efterundersøgelse af fanger, løsladt 1948“. (*Nyt projekt*).

En undersøgelse af 170 fanger løsladt fra Nr. Snede i året 1948. Det søges oplyst, hvilken betydning „behandlingen“, d. v. s. førstegangsindsættelse i statsfængsel med afsoning på en åben afdeling, har haft på dette klientel, idet undersøgelsen tillige omfatter en efterundersøgelse af de pågældende i tiårsperioden 1948—58. Faktorerne, der søges oplyst, er kriminalitetens art, det kriminelle levnedsløb, interneringsantal og -tæthed, dominanstypen, opvækstforhold etc., stort set på samme måde som i Stürup og Christiansens Vridsløselille-undersøgelse. Desuden vil man forsøge at evaluere anstaltens vurdering med hensyn til fremtidig kriminalitet.

Man vil forsøge at arbejde med faktoren „geografisk-socialt opvækstmiljø“, d. v. s. undersøge hvorvidt fangen stammer fra de kendte kriminelle miljøer, og med faktoren „socialhjælp“, idet man her vil forsøge at undersøge fangerens forhold til socialkontorerne, f. eks. ukendte/sjældne/hyppige/kroniske understøttelsesemner.

Rigsregistraturattester er blevet rekvireret og modtaget.

Stud. jur. Ole Trasborg har gennemgået hovedparten af charrequene og akterne sommeren 1959. Det forventes, at indsamlingen og kontrol af alle data kan fuldendes i 1960, hvorefter man vil bearbejde materialet ved hjælp af hulkort.

Medvirkende: cand. jur. *Jørgen Tholstrup*, cand. theol. *Knud Berggreen*, socialrådgiver *Else Holm*, cand. psych. *Arthur Robinson*.

8. Fængselslæge *Frode Henriksen*, „Hyppigheden af Klinefelter-syndromet hos unge lovertrædere“.

Ved en klinisk undersøgelse af 86 ungdomsfanger i Møgelkjær er konstateret 3 tilfælde af Klinefelters syndrom (let eunochoidt ydre, uudviklede testis; såkaldte „pseudo-males“). Tallet er meget stort sammenlignet med de i litteraturen hidtil anførte fund.

Man agter derfor at gennemgå 200 ungdomsfanger effektivt klinisk og samtidig rutinemæssigt foretage hormonanalyser på alle, samt kønscellebestemmelse på afskrab af kindslimhinden. Herigennem vil man sikkert få mulighed for at udskille en vis gruppe kriminelle som værende organisk syge, og muligvis vil sådanne rutinemæssige hormonanalyser også kunne afsløre andre tilstande.

Herstedvestergruppen.

1. Overlæge *Georg K. Stürup*, „Store klientundersøgelse“.

Undersøgelsen er foreløbig blevet afsluttet og trykt under følgende titel: „Forvaringsanstalten i Herstedvester, beretning om arbejdet 1935—1951“.

Udgivet af direktoratet for fængselsvæsenet, København 1959.

En sammenlignende undersøgelse med Vridsløsematerialet er påtænkt senere.

2. Overlærer *Asger Hansen*, „Rorschach-undersøgelse“.

Foreløbig afsluttet.

3. Overlærer *Asger Hansen*, „Intuitive prognoser“.

Fortsætter.

4. Overlærer *Asger Hansen*, „Intelligens- og standpunktstestning af psykopatforvarede“.

Fortsætter.

5. Kriminalpsykolog *Hoeck-Gradenwitz*, „Forløbsanalyser“.

En foreløbig redegørelse vil blive offentliggjort i Bulletin Société Internationale de Criminologie, i 1960.

En del af materialet er beskrevet i „Individ, Gruppe, Samfund“, Arnold Busck, Nyt Nordisk Forlag, København 1959.

6. Kriminalpsykolog *Wulff Feldman*, „Kriminalanstaltens struktur“.

Den socialpsykologisk undersøgelse af institutionernes struktur er nu delvis afsluttet. Forventes endelig afsluttet i løbet af 1960. En del af materialet er foreløbig offentliggjort i stencileret form.

„Samarbejdsformer på vore institutioner“, (Københavns Kommunes Børneinspektat, juni 1959, 20 sider).

„Personale- og orienteringsproblemer på institutioner“, (Københavns Kommunes Børneinspektat, marts 1960, 5 sider).

7. Kriminalpsykolog *Wulff Feldman*, Opstilling af en „kvalitativ“ prædiktions- og behandlingsplan.
Intet nyt.
8. Kriminalpsykolog *Wulff Feldman*, „Forsøg med gruppebehandling“.

Undersøgelserne over forskellige former for gruppebehandling forventes afsluttet i løbet af 1960—61.

I 1959 er en del af materialet beskrevet i følgende afhandlinger og meddelelser:

1. „Forsøg med familiebehandling i gruppeform“, (Hersted-vester, april 1959, 20 sider stencil. Er offentliggjort i NTfK 1960 pp. 27 ff.).
2. „Gruppearbejdet på institutionerne“. Børnesagens Tidende, (oktober 1959).
3. „Forsøg med forskellige former for gruppebehandling af alkoholister på Overførstergården“. (Ugeskrift for Læger, 121, nr. 45, side 1728—34, 1959).
4. „Psykologiundervisning eller mentalhygiejniske rådgivningsgrupper“. (Nordisk Psykologi, juni 1959, s. 165—182).
5. „Integrating Group Psychotherapy in the Institutional Treatment of Offenders“, (offentliggøres i „Bulletin, Societé Internationale de Criminologie“, 1960).
6. „Gruppeterapi som metode til undersøgelse af kriminalitetsfaktorer“, (meddelelse til 2. nordiske kriminologiseminar, 1959).
9. Speciallæge *Gunnar Mortensson*, „Psykoser og psykologiske grænsetilfælde i psykopatforvaringsanstalterne“.
Fortsætter.
10. Reservelæge *Jørgen Remvig*, „En katamnestic undersøgelse af begrebet følelseskolde psykopater“. (Nyt projekt).

Materiale: Samtlige forvarede, der indtil 1953 er blevet anbragt i psykopatforvaring under „retslægeråds-diagnosen“ følelseskolde, følelsesflade eller følelsesafstumpede, hvadenten denne betegnelse er anvendt som eneste karakterbeskrivelse, eller den er forekommet i flæng med andre betegnelser. Materialet omfatter 15 „årgange“, og man finder 30 personer med denne „indlæggelsesdiagnose“.

Bearbejdelse: Der udarbejdes ret fyldige levnedsløbsbeskrivelser på basis af de oplysninger, der har været tilgængelige for retslægerådet (erklæringer og journaler). Derefter beskrives videreforløbet på basis af journaler og erklæringer, overvejende fra psykopatanstalterne samt gennem samtaler med funktionærer, der har haft med de pågældende at gøre. Da det ikke ville være muligt at opnå personlig kontakt med samtlige probanter, und-

gås konsekvent enhver terapeutisk indblanden fra undersøgeren. Den sammenfattende bearbejdelse af materialet er ikke færdig endnu, men de tre følelses-gradueringer synes anvendt i flæng, og uden hensyn til den anvendte betegnelse deler materialet sig klart i tre grupper: de overfladiske, forjappede, umodne personligheder, der almindeligvis gennemgår en „modningsfase“ og derefter synes følelsesmæssigt at ligge indenfor „normalitetens“ vide grænser. Dernæst er der de svært kontakthæmmede, schizothyme personer, som mentalobservator ikke har været i stand til at komme ind på livet af. I forvaringsanstalten brydes denne skal ofte i løbet af en længere årrække, og der kommer derefter ofte en varm emotionel binding til anstaltens funktionærer. Den tredje gruppe er gruppen af personer, hos hvem følelseskulden er et led i en almen afstumpning eller demens (schizofreni, alkoholisk demens eller senil demens).

Forventes afsluttet i løbet af et års tid.

11. Kriminalpsykolog *Hoeck-Gradenwitz*, „Rorschachtestning af psykopater“. (*Nyt projekt*).

I en foreløbig redegørelse (Rorschachtest mit kriminellen Psychopathen, *Psychologische Rundschau* X, 2, Göttingen 1959), er resultaterne af 62 testninger behandlet. Materialet viser, at „psykopati“ kan fremtræde på ret forskellig måde i Rorschach, og at slutninger ud fra bestemte enkelte tegn er uberettigede. Plusvarianter ophæver ikke uden videre minusvarianter, og enkelte faktorer har overhovedet kun betydning indenfor helheden. Der foreligger ikke specielle „kriminelle“ tegn, de fleste bedragere udmærker sig dog ved uberettigede generaliseringer.

Undersøgelsen anses foreløbig afsluttet.

12. Kriminalpsykolog *Hoeck-Gradenwitz*, „Test-retest og anamnestisk analyse“. (*Nyt projekt*).

En foreløbig redegørelse, som viser, at testerens person i høj grad påvirker testresultaterne, er offentliggjort i *Nordisk Psykologi*, nr. 2, 1959.

Undersøgelsen anses foreløbig for afsluttet.

13. Kriminalpsykolog *Hoeck-Gradenwitz*, „Undersøgelse af ustraffede personers børne- og ungdomskriminalitet“. (*Nyt projekt*).

Der er anvendt spørgeskemaer i lighed med dem, som bruges i den norske undersøgelse „Rundspørring som metode til å utfinne den reelle kriminalitet i befolkningen.“

Det kriminalistiske institut ved Københavns universitet.

1. Docent *Karl O. Christiansen*, „Tvillingundersøgelsen“ (i samarbejde med Arvebiologisk institut).

Det på instituttet registrerede materiale omfatter pr. 1. 4. 1960 7303 tvillingepar, hvoraf 3163 er enkønnede, 2063 tokønnede, medens 2077 må udgå af undersøgelsen, fordi en af tvillingerne er død før den kriminelle lavalder. Materialet mangler antagelig mindre end hundrede par i at være komplet.

I rigsregistraturen er hele materialet nu gennemgået. 693 mænd og 110 kvinder er optaget i politiets registre. Indhentning af straffeattester for hele materialet er ligeledes blevet afsluttet i løbet af 1959. Straffeattestoplysninger foreligger for 726 mænd og 105 kvinder. Kriminalitetshyppigheden svarer ret nøje til det forventede.

Der er pr. 1. 4. 1960 udarbejdet aktuddrag for 327 personer.

Den hidtidige interviewing har stadig i nogen grad haft karakter af en forundersøgelse. Hovedvægten er i det forløbne år lagt på den extensive undersøgelse. Arvebiologisk institut har stillet i udsigt, at oplysninger om ægghedsdiagnosen kan meddeles inden udgangen af 1960.

En kriminologisk oversigt over kriminaliteten i materialet, der i denne sammenhæng betragtes som et formentlig repræsentativt udsnit af befolkningen, vil blive udarbejdet inden sommerferien.

2. Docent *Karl O. Christiansen*, „Recidivet blandt mandlige landssvigere“.

Forventes udsendt i løbet af efteråret 1960.

3. Docent *Karl O. Christiansen*, „Beruselsesforseelser i København“.

Undersøgelsen er afsluttet og en redegørelse tilstillet Københavns politis sociale hjælpetjeneste, der har refereret den i sin årsberetning for 1956/57.

Vil formentlig blive offentliggjort i „Ugeskrift for Læger“.

4. Docent *Karl O. Christiansen* og universitetslektor *L. Nordskov Nielsen*, „Tiltalefrafald mod børneforsorg“. (*Nyt projekt*).

Resultaterne af en undersøgelse af recidivet blandt unge lovovertrædere, der har modtaget tiltalefrafald, er offentliggjort i NTfK 1958, pp. 220—237.

5. Docent *Karl O. Christiansen*, forskningsleder *Verner Goldschmidt* og amanuensis *Gerhard Nielsen*, „Rock and roll-uroighederne i København, august 1957“. (*Nyt projekt*).

Undersøgelsen er planlagt i samarbejde med psykologisk laboratorium.

Materialet omfatter 64 anholdte, hvoraf 50 er interviewet. Der anvendes et detailleret skema, som først og fremmest sigter på en social-psykologisk belysning af problemet. Der er endvidere anvendt en speciel billedtekst, udarbejdet af psykologisk laboratorium. Den er opbygget på publiceret og ikke publiceret billedmateriale fra optøjerne.

Materialet er bearbejdet, og en redegørelse er under udarbejdelse.

Urolighederne og den efterfølgende undersøgelse gav endvidere anledning til planlægning af en undersøgelse af politifolkernes syn på ungdommen og ungdomsproblemerne. Undersøgelsen baseres på et detaljeret interviewskema.

Forundersøgelsen er afsluttet, og interviewskemaet nærmer sig sin fuldendelse.

Jur. kand. Britt-Mari Persson har gennemgået den københavnske presses behandling af urolighederne indenfor den pågældende uge. En redegørelse ventes afsluttet i løbet af kort tid.

6. Docent *Karl O. Christiansen*, „Kriminografiske undersøgelser baseret på den officielle kriminalstatistik“. (*Nyt projekt*).

I tilslutning til nylig afsluttede eller igangværende mindre arbejder på instituttet, bl. a. en undersøgelse af ungdomskriminalitetens udvikling 1933—58, udført for den permanente straffelovskommission, og en undersøgelse vedrørende kriminalitetshyppigheden i Danmark, i samarbejde med cand. act. Arne Nielsen, offentliggjort i NTFK 1959, side 18—28, foretages der visse undersøgelser af kriminalitetens afhængighed af alder, køn, geografisk miljø. En række risikoundersøgelser ad modum Dahlberg er gennemført, og en redegørelse for resultaterne udarbejdet af Karl O. Christiansen og stud. psych. Lise Møller ventes offentliggjort i løbet af efteråret.

7. Se under Direktoratet for fængselsvæsenet, nr. 4.

8. Professor *Knud Waaben*, „Strafbar svig og uredelighed i formueforhold“. (*Nyt projekt*).

Undersøgelsen er et forsøg på at nærme sig de forholdsvis sparsomt opdyrkede kriminologiske problemer, som består i kortlægning og analyse af bestemte kriminalitetstyper og hertil svarende gerningsmandstyper. Under „Strafbar svig og uredelighed i formueforhold“ sammenfattes her forbrydelsesarter, som frembyder et vist fællespræg, men også tydelige indbyrdes forskelle, der skulle muliggøre sammenligninger.

Materialet til den første del af undersøgelsen vil omfatte ca. halvdelen af de i hele landet i året 1957 pådømte sager om under-slæg, bedrageri og dokumentfalsk begået af mænd, ialt ca. 1000 sager. Dette materiale suppleres senere med tiltalefrafald og henlagte sager samt, såvidt muligt, oplysninger om udvalgte typer af skjult (ikke anmeldt) kriminalitet.

Bearbejdelsen af domsmaterialet tager sigte på at udnytte de i straffesagernes akter indeholdte oplysninger om 1) kriminalitet, 2) gerningsmænd, og 3) sanktionsvalg, hvortil senere kommer 4) en recidivopgørelse.

Andre undersøgelser.

1. Professor *Le Maire*, overlæge *Stürup* og docent *Karl O. Christiansen*, „Efterundersøgelse af sædelighedsforbrydere“. Den endelige redaktion af redegørelsen er igang.
2. Komitéundersøgelse af „Helbredstilstanden hos indsatte i Vestre Fængsel“. Recidivundersøgelsen og en økologisk undersøgelse er påbegyndt.
3. Kriminalpsykolog *P. H. Kühl*, „Kriminaliteten i forsorgsklientellet“. Redegørelsen er udarbejdet og ventes publiceret i løbet af et par måneder.
4. Docent *Karl O. Christiansen*, overlæge *Georg K. Stürup* og professor *Knud Waaben*, „Ungdomskriminaliteten i Danmark. En undersøgelse og et kontrolleret experiment med ambulante, social-psykologisk behandling af unge lovovertrædere“. (*Nyt projekt*).

Gennem økonomisk støtte fra Ford Foundation iværksættes en undersøgelse af ungdomskriminaliteten i Danmark. Projektet gennemføres i 3 hovedfaser:

- 1) Ungdomskriminalitetens former og udbredelse.
- 2) Et behandlingsexperiment.
- 3) En efterundersøgelse.

Materialet består af ca. 2100 mandlige lovovertrædere i aldersklasserne 15 til 20 år incl., som i København og omegnskommunerne indenfor en toårsperiode bliver genstand for kriminalretlige reaktioner.

De ca. 2100 personer kan efter sanktionsart klassificeres i 2 hovedgrupper:

- 1) Lovovertrædere under tilsyn (ca. 1000), hvoraf en del vil få tiltalefrafald på betingelse af tilsyn af børneværnsmyndighederne, resten betinget dom med vilkår om tilsyn ved Dansk Forsorgsselskab.
- 2) Ikke-tilsynssager (ca. 1100), der omfatter en række forskellige sanktioner, hvoraf kan nævnes:
  - betinget dom uden tilsyn,
  - tiltalefrafald på betingelse af anbringelse i institution,
  - ungdomsfængsel,
  - ubetinget fængsel,
  - hæfte,
  - bøde.

Hovedformålet med undersøgelsen er at muliggøre en vurdering af resocialiseringseffekten ved social-psykologisk undersøgelse.

gelse og ambulantly behandling af unge lovovertrædere, og undersøgelsen vil derfor blive koncentreret om de ca. 1000 tilsynstilfælde. Disse vil blive inddelt i 3 grupper, der med hensyn til undersøgelse og behandling adskiller sig på følgende måde:

Experimentalgruppen (ca. 250 lovovertrædere): hvor der foretages intensiv undersøgelse og intensiv behandling.

Kontrolgruppe I (ca. 375 lovovertrædere): intensiv undersøgelse og traditionel behandling.

Kontrolgruppe II (ca. 375 lovovertrædere): traditionel undersøgelse og traditionel behandling.

De 1100 lovovertrædere, som ikke undergives tilsyn, udgør en „restgruppe“, som på visse punkter giver yderligere sammenligningsmuligheder.

Den ovennævnte rækkefølge af de 3 grupper repræsenterer en graduering af den social-psykologiske kontakt, og forsøgsanordningen skulle gøre det muligt at vurdere, om denne forøgede kontakt vil resultere i en bedre resocialisering.

Undersøgelsen gennemføres ved hjælp af socialrådgivere, psykologer og lægelig og psykiatrisk bistand i det omfang, dette skønnes nødvendigt. Der indhentes materiale fra alle offentligt tilgængelige kilder, og for de to førstnævnte grupper: Experimentalgruppen og kontrolgruppe I vil man gennem interviews, psykologisk testning og klinisk vurdering søge at kaste lys over de enkelte klienters udvikling ud fra dynamisk prægede synspunkter. For experimentalgruppens vedkommende vil undersøgelsens medarbejdere træde i stedet for det traditionelle tilsyn. Man vil forsøge at etablere en solid kontakt med lovovertræderen og hans familie. Man vil sætte ind med socialt forsorgsarbejde og supplere dette med psykologisk orienteret støtteterapi og eventuelt familierådgivning.

Projektet forventes at kunne gennemføres på ca. 6 år, idet der vil være tidsmæssige overlappinger af undersøgelsens 3 faser: 1) undersøgelsen af klienterne, 2) behandlingsexperimentet og 3) efterundersøgelsen. Observationsperioden fra behandlingens afslutning til efterundersøgelsen vil blive mindst 3 år.

Til undersøgelsen er foreløbig knyttet kriminalpsykolog Karen Berntsen som ledende psykolog og forsorgssekretær J. Mulvad.

Justitsministeriets psykiatriske undersøgelsesklinik.

1. Universitetslektor *Erik Christensen*, dr. med. *Erik Jacobsen*, professor, dr. jur. *Alvar Nelson*, dr. med. *Max Schmidt*, „Personlighedsafvigelse, alkoholvaner og kriminalitet“. Fortsætter.
2. Overlæge *Emma Vestergaard* og speciallæge *Gunnar Mortenson*, „Prostituerede kvinders psykiske habitus“. Afsluttet. — Vil formentlig fremkomme i NTfK.

3. Reservelæge *Niels Pape*, „Stjæletrang hos klimakterielle kvinder“. (*Nyt projekt*).
Offentliggjort i NTfK, 1959, III, pp. 240—253.
4. Overlæge *Emma Vestergaard*, „Incestproblemer“. (*Nyt projekt*).
Afsluttet. — Vil fremkomme i NTfK.
5. Overlæge *Emma Vestergaard*, „Interessante træk vedrørende retslige mentalundersøgelser“. (*Nyt projekt*).
Oversigt over ca. 1000 mentalobservationer med hensyn til diagnose, sanktioner, tidsproblemer m. m.
6. Overlæge *Emma Vestergaard*, „Tegning af menneskeskikkelser som projektionstest“. (*Nyt projekt*).
Uforandret.
7. Reservelæge *Niels Pape*, „Opgørelse af et materiale omfattende 25 exhibitionister“. (*Nyt projekt*).
8. Reservelæge *Johs. Abelskov*, „Farlighedsvurdering ved undersøgelse af kriminelle observander ved Szondi-test“. (*Nyt projekt*).
9. Speciallæge *Gunnar Mortensson* og overlæge *Emma Vestergaard*, „Statistisk bearbejdelse af mentalobservationsmateriale vedrørende unge prostituerede kvinder.“ (*Nyt projekt*).
Under bearbejdelse.

Rigsadvokaturen.

1. Fuldmægtig *Axel Berg*, „Brugstyverier af motorkøretøjer“. (*Nyt projekt*).

Materiale: Samtlige personer, som i 1955 var dømt eller havde fået tiltalefrafald efter straffelovens § 30 for brugstyveri, dels som hovedforbrydelse, dels som biforbrydelse.

Bearbejdelse: Undersøgelsens grundlag er det foreliggende aktmateriale, hvorfra der ekstraheres oplysninger om kriminaliteten i 1955 samt tidligere og senere kriminalitet, herunder specielle oplysninger om brugstyverierne samt visse oplysninger om personlige forhold.

Undersøgelsen er en fortsættelse af rigsadvokatens undersøgelse af personer, der i 1954 var dømt eller havde fået tiltalefrafald efter straffelovens § 30 for brugstyveri som hovedforbrydelse. En redegørelse herfor er udarbejdet til justitsministeriet og straffelovskommissionen.

Nærværende undersøgelse er taget op efter forhandling i straffelovskommissionen. Hensigten er med denne undersøgelse, ligesom med den tidligere, at den skal danne grundlag for overvejelser vedrørende nødvendigheden af ændringer i reaktionerne overfor personer, der begår brugstyverier af motorkøretøjer.

Materialet er gennemgået. Undersøgelsens resultater forventes at foreligge i løbet af et par måneder.